

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

TEKSTİL TEKNOLOJİSİ

**ÇORAP ÖRMEDE SELANİK
ÖRGÜLERİN ANALİZİ
542TGD856**

Ankara, 2011

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
 - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
 - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	2
1. SELANİK ÖRGÜLERİN İŞLEM BASAMAKLARINA GÖRE ANALİZİ	2
1.1. Yarım Selanik Örgü	2
UYGULAMA FAALİYETİ.....	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	7
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	8
2. TAM SELANİK ÖRGÜLERİN İŞLEM BASAMAKLARINA GÖRE ANALİZİ.....	8
2.1. Tam Selanik Örgüler	8
UYGULAMA FAALİYETİ.....	9
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	12
MODÜL DEĞERLENDİRME	13
CEVAP ANAHTARLARI	14
KAYNAKÇA	15

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD856
ALAN	Tekstil Teknolojisi
DAL/MESLEK	Endüstriyel Çorap Örne
MODÜLÜN ADI	Çorap Örmeye Selanik Örgülerin Analizi
MODÜLÜN TANIMI	Örme kumaşın ele alınarak ilmek hareketlerinin gözlenmesi ve bir rapor boyunca ilmek hareketlerinin incelenmesi ile ilgili bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Çorapta Örgü Analizi modülünü almış olmak
YETERLİK	Çorapta selanik örgü analizi yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile uygun ortam sağlandığında tekniğine uygun ve doğru olarak çorapta selanik örgü analizi yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Yarım Selanik örgülerin işlem basamaklarına göre analizini yapabileceksiniz. 2. Tam Selanik örgülerin işlem basamaklarına göre analizini yapabileceksiniz
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLAR	Ortam: Atölye ortamı Donanım: Çorap çeşitleri, kataloglar, makas, iğne, toplu iğne, kareli kâğıt cetvel, örnek parçalar
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Örme tekniğinin geçmişi, belki de dokumadan bile önce gelir. XVI. yüzyıla gelinceye kadar; yün çoraplar, başlıklar ve benzer giysiler el ile örülerek üretilmiştir. Örme ürünlerin yaygınlaşması ancak mekanik örgü makinesinin bulunmasından sonra olmuştur. XVI. yüzyılda örülmüş eşyaya karşı talebin hızla artışı, örmenin mekanikleştirilmesi için itici bir güç olmuştur.

Örme tekniği ile kumaş üretimi, 1950'li ve 1960'lı yıllarda artmaya başlamış ve buna paralel olarak da örme makineleri geliştirilmiştir. 1967 yılında örme teknolojisindeki güvenilirlik ve gelişim doruğa ulaşmıştır. Bu dönemde dokumacılığın giderek ortadan kalkacağı ve yerini örmeciliğin alacağı ileri sürülmeye başlanmıştır. Bu dönemde sentetik elyaftan yapılan ipliklerdeki gelişme, örme makinelerinin yayılmasına büyük ölçüde yardımcı olmuştur. Elle çorap örme, makine örgücülüğünün gelişmesi ile makine ile çorap örme sektörü yaygınlaşmaya başlamıştır.

Sizler de bu modülü başarı ile tamamladığınızda, çorap örmeye örgü kumaşı ele alarak ilmeklerin hareketlerini gözleyip ve bir rapor boyunca ilmek hareketlerini inceleyerek gerekli bilgileri elde edebileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyetinde verilecek bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun atölye ortamı sağlandığında çorapta selanik örgü analizini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Örme işletmelerini dolaşarak selanik örgü işlem basamakları hakkında bilgi toplayınız.
- Selanik örgü ile ilgili örnek parçalar ile kartela oluşturunuz.
- Oluşturduğunuz dosya ve bilgileri sınıfla paylaşınız.

1. SELANİK ÖRGÜLERİN İŞLEM BASAMAKLARINA GÖRE ANALİZİ

1.1. Yarım Selanik Örgü

Yarım selanik örgülerin tam selanik örgülerden farkı, örgü raporunun iki sırada bir tamamlanmış olması ve ön yüzeyde oluşan ilmeklerin tam selanik örgüdeki ilmeklere göre daha küçük olmasıdır. Yarım selanik örgüde, ilmek ve askı kombinasyonu ile oluşturulan tek iplikli atkı örme söz konusudur. Örgü raporu iki sıradan oluşur.

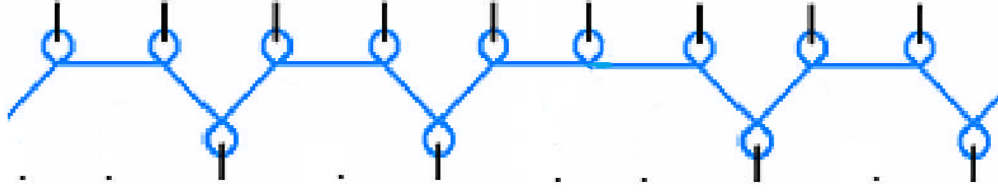
Ön yüzde birinci sırada, bir iğne bir ilmek diğer iğne askı yapar (Bir sıra dolu iğne rib yapar.)

İkinci sırada ise tüm iğneler ilmek yapar, yani örme işlemini yapar (Alt silindirdeki iğneler ilmek, üst silindirdeki iğneler askı işlemi yapar.).

Kumaşın arkasında boyuna yönde belirgin fitil yapıları görünürken ön tarafta birbirine bitişik düz ilmek çubukları görülür.

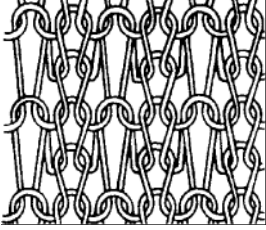

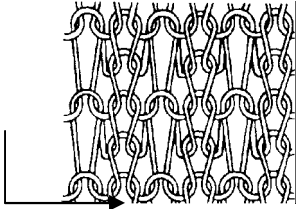
Resim 1.1: Yarım selanik örgü kumaş görüntüsü

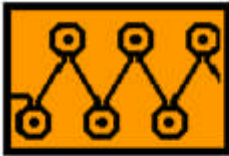
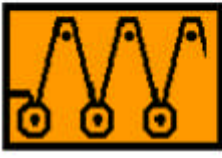
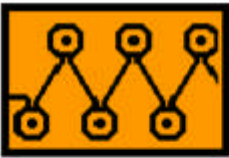
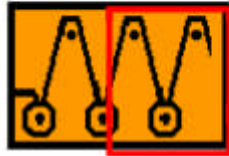
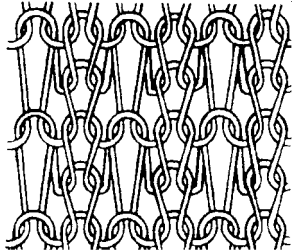
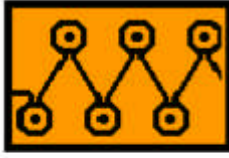
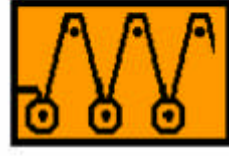

Şekil 1.1: Yarım selanik örme kumaşın 1. ve 2. sıra teknik ilmek çizimi

UYGULAMA FAALİYETİ

Yarım selanik örme kumaşın örgü analizini işlem basamaklarına uygun olarak bu ve diğer kumaşlara aynı işlemi yapınız.

➤ İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Kumaşın ön ve arka yüzünü belirleyiniz.	➤ Başlama sırasını ve ilmek görüntüsünü inceleyiniz.
➤ Tahmini örgü raporunu belirleyiniz.	➤ Tahmini raporu en ve boy olarak belirleyiniz.
➤ Kumaşı 10 cm x 10 cm boyutlarında kesiniz. 	➤ Kesilen parça düzgün ve hatasız olmalıdır.
➤ İğne diziliş formunu hazırlayınız. 	➤ Formu hazırlarken iğne pozisyonlarına dikkat ediniz.
➤ Başlangıç iğnesi seçiniz. Başlangıç iğnesi	➤ İsteddiğiniz iğneyi seçebilirsiniz.

<p>➤ Her örgü sırasındaki ilmek görüntüsünü iğne diziliş formuna işaretleyiniz.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <p>Birinci sıra</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <p>İkinci sıra</p> </div>	<p>➤ İlmek sembollerini doğru olarak işaretlediğinizden emin olunuz.</p>
<p>➤ İşaretleme yaptığınız formda iğne raporunu belirleyiniz</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <p>Birinci sıra</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <p>İkinci sıra</p> <p>Bir rapor</p> </div>	<p>➤ Kumaş görüntüsü ile karşılaştırınız.</p>
<p>➤ Teknik çizimini yapınız.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div>	<p>➤ Teknik ilmek çizimini 6 iğne üzerinde gösteriniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1.Gerekli araç gereçleri ve çalışma ortamını hazırladınız mı?		
2.Kumaşın yüzeyini belirlediniz mi?		
3.Örgü raporunu tahmin ettiniz mi?		
4.Kumaşı uygun boyutlarda kestiniz mi?		
5.İğne diziliş formunu hazırladınız mı?		
6.Başlangıç iğnesi tespit ettiniz mi?		
7.Örgüyü ilmek ilmek sökerek her ilmek hareketini iğne diziliş formuna işaretlediniz mi?		
8.İğne raporunu belirlediniz mi?		
9.Teknik ilmek çizimini yaptınız mı?		
10.Örgüyü belirleyerek diğer örgülerden ayırdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin sonunda boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. Jakar örgü, jakar sisteminin kullanıldığı desenli bir kumaş üretme yöntemidir. ()
2. Atlamalı jakarlı örgülerde birden fazla renkli örgüler üretilebilir. ()
3. Atlamalı jakar modelinin belli olduğu taraf kumaş yüzüdür. ()
4. atlamalı jakarlı örgüler 3 ilmek hareketleriyle-ilmek, askı, atlama- oluşur.()
5. Atlamayla yapılan jakarlı örgülerin kumaş yüzeyinde enine yönde kabarcıklar oluşarak kumaşa dalgalı görüntü verir. ()

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

2. TAM SELANİK ÖRGÜLERİN İŞLEM BASAMAKLARINA GÖRE ANALİZİ

2.1. Tam Selanik Örgüler

İlmek ve askı kombinasyonu ile oluşturulan tek iplikli ve iri örgülü kumaşlar için uygulanan bir örme tekniğidir.

Birinci sırada alt silindirdeki iğneler ilmek, üst silindirdeki iğneler ise askı oluşturur.

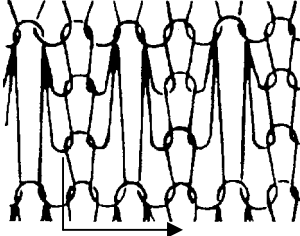
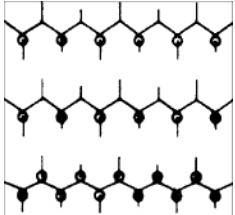
Diğer sırada ise ilk sıradaki işlemin tam tersi, alt silindirdeki iğneler askı oluşturur. Üst silindirdeki iğneler ilmek oluşturur.

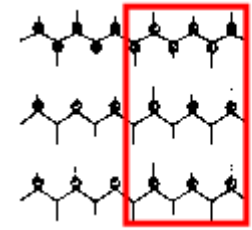
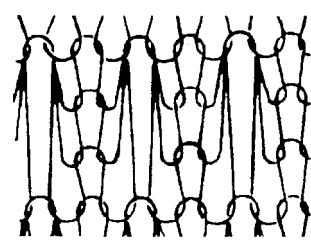

Resim 1.2: Tam selanik örgü kumaş görüntüsü

UYGULAMA FAALİYETİ

Tam selanik örme kumaşın örgü analizini işlem basamaklarına uygun olarak bu ve diğer kumaşlara aynı işlemi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Kumaşın ön ve arka yüzünü belirleyiniz.</p>	<p>➤ Başlama sırasını ve ilmek görüntüsünü inceleyiniz.</p>
<p>➤ Tahmini örgü raporunu belirleyiniz.</p>	<p>➤ Tahmini raporu en ve boy olarak belirleyiniz.</p>
<p>➤ Kumaşı 10 cm x 10 cm boyutlarında kesiniz.</p>	<p>➤ Kesilen parça düzgün ve hatasız olmalıdır.</p>
<p>➤ İğne diziliş formunu hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Formu hazırlarken iğne pozisyonlarına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Başlangıç iğnesi seçiniz.</p> <p>Başlangıç iğnesi</p>	<p>➤ İstedığınız iğneyi seçebilirsiniz.</p>
<p>➤ Her örgü sırasındaki ilmek görüntüsünü iğne diziliş formuna işaretleyiniz.</p> 	<p>➤ İlmek sembollerini doğru olarak işaretlediğinizden emin olunuz.</p>

<p>➤ İşaretleme yaptığınız formda iğne raporunu belirleyiniz.</p> <p>Bir rapor</p>	<p>➤ Kumaş görüntüsü ile karşılaştırınız.</p>
<p>➤ Teknik ilmek çizimini yapınız.</p>	<p>➤ Teknik ilmek çizimini 9 iğne üzerinde gösteriniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için Evet, kazanamadığınız beceriler için Hayır kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Gerekli araç gereçleri ve çalışma ortamını hazırladınız mı?		
2. Kumaşın yüzeyini belirlediniz mi?		
3. Örgü raporunu tahmin ettiniz mi?		
4. Kumaşı uygun boyutlarda kestiniz mi?		
5. İğne diziliş formunu hazırladınız mı?		
6. Başlangıç iğnesi tespit ettiniz mi?		
7. Örgüyü ilmek ilmek sökerek her ilmek hareketini iğne diziliş formuna işaretlediniz mi?		
8. İğne raporunu belirlediniz mi?		
9. Teknik ilmek çizimini yaptınız mı?		
10. Örgüyü belirleyerek diğer örgülerden ayırdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin sonunda boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. Dolu jakarlı örgüler 2 ve 2den fazla renkte ipliklerin kullanımıyla oluşur. ()
2. Dolu jakarlı örgülü kumaşlar çok esnektirler. ()
3. Dolu jakarlı kumaşların kalın bir görünümleri olduğu için kenarlarda kıvrılma olmaz. ()
4. Dolu jakarlı örgülerin örülmesinde silindir ve kapak iğnelerinin tamamı ilmek yapar. ()
5. Dolu jakarlı örgülerde kapak ve silindir iğnelerinin tamamı çalışır. ()

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Yarım selanik örgülerde kumaşın arkasındabelirgin fitil yapıları görünür.
2. İlmek görüntüsü üzerinde herhangi bir alt iğne seçilebilir.
3. Tam selanik örgülerde; birinci sırada alt silindirdeki iğneler, ilmek üst silindirdeki iğneler iseoluşturur.
4. Yarım selanik örgülerde örgü raporu.....sıradan oluşur.
5. Yarım selanik örgülerde birinci sırada bir iğne bir diğer iğne askı yapar.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise diğer modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖLÇME DEĞERLENDİRME 1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	D
4	Y
5	D

ÖLÇME DEĞERLENDİRME-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	D
4	D
5	D

MODÜL DEĞERLENDİRMEİNİN CEVAP ANAHTARI

1-	Boyuna
2-	Başlangıç iğnesi
3-	Askı
4-	İki
5-	İlmek

KAYNAKÇA

- ERAY Fatma, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, **Makine Bilgisi -3 Çorap Örme Makineleri**
- ÖZÇELİK Şerife, Kütahya Anadolu Meslek ve Meslek Lisesi Trikotaj Öğretmeni Ders Notları